

МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Янковець Т. М., здобувач

Київський національний університет технологій та дизайну

У сучасних умовах господарювання для забезпечення успішного функціонування керівникам підприємств легкої промисловості необхідно підвищувати свою кваліфікацію з метою розуміння та вміння застосовувати передовий економічний інструментарій для розвитку (формування, реалізації та відтворення) інноваційного потенціалу, що дозволяє досягти інноваційної та стратегічної мети підприємства.

Сьогодні науковці використовують сутність механізму як базової категорії при визначенні різних економічних механізмів залежно від мети дослідження. У різних наукових джерелах з'ясовуються такі економічні категорії: «організаційно-економічний механізм», «економічний механізм», «організаційний механізм», «господарський механізм», «фінансовий механізм», «адаптивний механізм» та інші механізми. В контексті системного підходу, який застосовується сучасними дослідниками з кінця ХХ ст., будь-який об'єкт управління є підсистемою підприємства – відкритої соціально-економічної системи. Тому, для мети нашого дослідження було з'ясовано сутність економічної категорії «механізм» незалежно від об'єкту управління та сформульовано загальні вимоги щодо формування будь-якого механізму, які ми застосували для формування механізму розвитку інноваційного потенціалу підприємства:

- механізм є системою, взаємопов'язані та взаємозалежні елементи якої спрямовуються у визначеному напрямі;
- механізм є засобом здійснення місії підприємства та досягнення його стратегічної мети;

- механізм створюється з метою управління будь-яким процесом (у нашому випадку процесом розвитку інноваційного потенціалу підприємства);
- виважений підбір функцій, які складають механізм та за якими відбувається власне управління;
- врахування конкретних форм прояву економічних законів;
- врахування принципів управління (та інноваційності для механізму розвитку інноваційного потенціалу підприємства);
- врахування впливу зовнішнього середовища;
- наявність зворотного зв'язку;
- використання механізму має призводити до розвитку в умовах швидкоплинних змін як зовнішнього, так і внутрішнього середовища, тобто механізм має бути адаптивним;
- використання механізму має призвести до нової якості і структури складових його елементів (забезпечити процес відтворення).

З огляду на те, що будь-який механізм являє собою здійснення певних дій задля досягнення визначеної мети, під *механізмом розвитку інноваційного потенціалу підприємства* розуміємо систему процесів (дій та функцій управління), методів, інструментів, важелів та індикаторів, які використовуються для формування, реалізації та відтворення інноваційного потенціалу, що дозволяє досягати інноваційної та стратегічної мети підприємства. Застосування зазначеного механізму забезпечуватиме комплексне використання системи економічних законів і принципів управління та інноваційності.

Механізм розвитку інноваційного потенціалу складається з наступних елементів:

1. система регулювання інноваційної діяльності підприємства, включає в себе: державне нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності; ринковий механізм регулювання інноваційної діяльності; внутрішній механізм регулювання інноваційної діяльності підприємства;
2. система інформаційного забезпечення;

3. система зовнішньої підтримки інноваційної діяльності підприємства, складається з: зовнішніх джерел інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності; сприятливого інноваційного клімату;

4. система методів прийняття інноваційних рішень, до яких відносяться: засновані на інтуїції керівників; засновані на «здоровому глузді» керівників; науково-практичний підхід; неформальні (евристичні); колективні; кількісні; адміністративно-розпорядницькі; економічні; соціально-психологічні; правові;

5. система інноваційних важелів, включає в себе: ціноутворення; кредитування; нормування; стимулювання інноваційної активності; оцінювання ефективності інновацій;

6. система інноваційних інструментів, до яких відносяться: податки; прибуток; відсотки за кредити; амортизація; чистий грошовий потік; дотації; субсидії.

Застосування розробленого механізму дозволить підприємству легкої промисловості розвивати власний інноваційний потенціал за запропонованими етапами:

1. визначення стратегічної мети та вибір корпоративної інноваційної стратегії (прийняття інноваційного рішення);

2. визначення рівня інноваційного потенціалу (оцінка інноваційного потенціалу);

3. визначення рівня ризику інноваційного рішення;

4. визначення інноваційної мети та вибір конкурентної стратегії;

5. вибір інноваційної стратегії;

6. реалізація інноваційних функціональних стратегій;

7. моніторинг показників досягнення поставлених інноваційної та стратегічної мети.